

Udskriftsdato: 15. december 2025

FOU nr 1983.251 (Gældende)

Bedømmelse af to universitetsstuderendes fælles specialeafhandling

Ministerium: Folketinget

Bedømmelse af to universitetsstuderendes fælles specialeafhandling

I anledning af to studerendes klage over karakterfastsættelsen for en fælles specialeafhandling havde det humanistiske fakultet ved Københavns universitet anmodet eksaminator og censor om at foretage en ny bedømmelse, »idet der mangler en individuel bedømmelse af hver enkelt studerendes præstationer«. Udtalt, at fakultetet ikke uden forudgående udtalelser fra eksaminator og censor havde fornødent grundlag herfor, idet der - heller ikke i det for mig foreliggende materiale - var tilstrækkeligt sikkert grundlag for at afgøre, hvorvidt der alene var tale om en formel fejl, som efter min opfattelse ikke i sig selv kunne begrunde iværksættelse af en ny bedømmelsesprocedure, eller (tillige) en reel fejl. I øvrigt udtalt mig om betydningen af eksaminators mundtlige tilkendegivelse over for den ene studerende om den fastsatte karakter.

(J. nr. 1982-605-711)

A og B klagede over en afgørelse fra undervisningsministeriet i en klagesag om bedømmelse af deres fælles specialeafhandling i faget dansk på Københavns universitet. Klagen angik navnlig følgende forhold:

at undervisningsministeriet havde tilsluttet sig direktoratet for de videregående uddannelsers og universitetets opfattelse, hvorefter den bedømmelse af afhandlingen, som eksaminator og censor foretog i november 1979, var behæftet med en så væsentlig mangel, at den måtte annulleres som ugyldig, da bedømmelsen ikke omfattede individuelle, vurderende udtalelser om A's og B's respektive bidrag til afhandlingen. Efter A's og B's opfattelse var dette krav uhjemlet og i strid med såvel den dagældende som den nuværende praksis ved universitetet, når deltagerens bidrag blev vurderet ensartet, og

at undervisningsministeriet havde tilsluttet sig direktoratets og universitetets opfattelser, hvorefter A og B ikke gyldigt havde fået karakteren 10 ved den omtalte bedømmelse, selv om de havde modtaget en kopi af eksaminators og censors udtalelse, hvorefter bedømmelsen var »meget god«, svarende til en karakter på 10, 11 eller 13, og selv om eksaminator i en telefonsamtale den 7. november 1979 med B havde meddelt, at karakteren var fastsat til 10.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A og B den 7. september 1979 afleverede specialeafhandlingen til bedømmelse på det humanistiske fakultets eksamenskontor på Københavns universitet.

Den 6. november 1979 modtog A og B en specialeudtalelse af 24. oktober 1979 fra censor og eksaminator. Udtalelsen konkluderede, at der var tale om et arbejde, »der fortjener at blive placeret på karaktertrinnet »meget god««, der svarer til en karakter på 10, 11 eller 13. Eksaminator sendte A og B specialeudtalelsen af 24. oktober 1979 i henhold til § 13, stk. 6, 2. pkt., i undervisningsministeriets bekendtgørelse (nr. 309 af 14. juni 1972 med senere ændringer) om de humanistiske eksaminer, hvorefter »eksaminanden er berettiget til inden fastsættelsen af karakteren at få vurderingen forelagt med henblik på en eventuel drøftelse«.

Den 7. november 1979 meddelte B telefonisk eksaminator, at hun og A kunne acceptere specialeudtalelsen.

Efter B's opfattelse sagde eksaminator herefter, at hun og censor var enige om at bedømme specialet til karakteren 10. Eksaminator udtalte senere under sagen, at hun i telefonsamtalen havde meddelt, at karakteren ville blive fastsat til 9. Til støtte for A's og B's opfattelse af, hvad der passerede under telefonsamtalen, henviste de til, at de i stillingsansøgninger af 17. november 1979 om ansættelse som undervisningsassistent oplyste, at specialet var blevet bedømt til karakteren 10.

Den 12. november 1979 forsynede eksaminator den originale specialeudtalelse med følgende påtegning: »Da ingen af kandidaterne har ønsket at fremsætte kommentarer til udtalelsen, fastsættes karakteren hermed til 9«. Påtegningen blev samtidig underskrevet af eksaminator, og den 14. november 1979 af censor. Den originale specialeudtalelse blev herefter indsendt til det humanistiske fakultets eksamenskontor, uden at A og B blev orienteret herom.

Det humanistiske fakultets eksamenskontor oplyste senere under sagen i en skrivelse af 25. februar 1980 til rektor, at det af den originale specialeudtalelse fremgik, »at der er foretaget rettelse med korrekturlak i trinfastsættelsen. Her har oprindeligt stået »god«, men dette ord er lakeret ud, hvorefter »god« er skrevet på ny«. Endelig er en karakter på 10 lakeret ud, hvorefter der er skrevet 9.

Den 22. november 1979 henvendte A og B sig personligt på det humanistiske fakultets eksamenskontor. De fik her forevist den specialeudtalelse, som eksamenskontoret havde modtaget, hvorefter karakteren var fastsat til 9.

I skrivelse af 22. november 1979 klagede A og B til dekanen for det humanistiske fakultet over, at eksaminator og censor havde ændret karakteren til 9.

I skrivelse af 5. december 1979 meddelte det humanistiske fakultets kontor eksaminator og censor, at fakultetet påtalte, »at vurderingen ikke opfylder kravene for gruppeprøver ..., idet der mangler en individuel bedømmelse af hver enkelt deltagende studerendes præstation.

I forlængelse af det foranstående skal man anmode om en udtalelse om det af de studerende rejste forhold samt om udarbejdelse af en ny vurdering.«

Det humanistiske fakultetskontor modtog herefter udtalelser fra censor i skrivelser af 16. december 1979 og 9. januar 1980 og fra eksaminator i skrivelser af 9., 21. og 29. januar 1980. Censor udtalte bl.a., at han og eksaminator havde været enige om karakteren 9. Eksaminator anførte bl.a., at det skyldtes en fejl, at hun havde tilsendt A og B en udtalelse om specialet med trinfastsættelsen »meget god« i stedet for »god«. Eksaminators udtalelser indeholdt forskellige forklaringer på, hvordan fejlen kunne være sket. Eksaminator anmodede endvidere om »at få papirerne tilsendt igen, så en individuel vurdering kan foretages«.

I skrivelse af 27. januar 1980 til dekanen for det humanistiske fakultetsråd fremsatte A og B nogle yderligere bemærkninger til deres klage.

I skrivelse af 5. februar 1980 indbragte A og B sagen for rektor ved universitetet.

Den 20. februar 1980 modtog det humanistiske fakultetskontor en ny udtalelse om specialet fra eksaminator og censor. Udtalelsen var identisk med de tidligere udtalelser bortset fra to mindre afsnit med individuelle bemærkninger om de dele af specialet, som A og B hver for sig særligt var ansvarlige for. Eksaminator og censor fandt fortsat, at specialet fortjente at blive placeret på karaktertrinnet »god«.

I anledning af A's og B's klage til rektor afgav det humanistiske fakultetskontor i skrivelse af 25. februar 1980 en udtalelse til rektor. Fakultetet fandt det kritisabelt, at der var foretaget rettelser med korrekturlak i den originale specialeudtalelse, som eksaminator og censor havde afgivet til eksamenskontoret. Fakultetet betragtede det endvidere som en alvorlig forseelse, at eksaminator havde fremsendt en kopi af specialeudtalelsen til A og B, der fejlagtigt konkluderede i trinfastsættelsen »meget god«, således at A og B var blevet vildledt om den rigtige vurdering. Fakultetet fandt endvidere, at det var en forseelse, at eksaminator ikke havde fremsendt en kopi af vurderingen med den endelige karakterfastsættelse til A og B.

Under henvisning til fakultetets udtalelse meddelte rektor i skrivelse af 10. marts 1980 fakultetet, at han fandt det overordentlig beklageligt, at eksaminator havde vildledt A og B med hensyn til den endelige fastsættelse af karakteren, og at sagen gav ham anledning til at påtale det skete over for eksaminator. Rektor anmodede fakultetet om at viderebringe denne påtale. Rektor fandt endvidere, at de formelle fejl i proceduren ikke i sig selv kunne medføre en anden karakter end det givne 9-tal. Rektor fandt endelig, at

fakultetet burde fremsende den nye vurdering af specialet, som fakultetet havde modtaget den 20. februar 1980, til A og B til udtalelse.

I en samtidig skrivelse underrettede rektor A og B om skrivelsen til det humanistiske fakultet.

I skrivelse af 28. marts 1980 til eksaminator viderebragte det humanistiske fakultetskontor rektors påtale af eksaminator.

Med skrivelse af 13. marts 1980 sendte det humanistiske fakultets eksamenskontor A og B kopi af den ny udtalelse om deres specialeafhandling, som eksamenskontoret havde modtaget den 20. februar 1980 fra censor og eksaminator. Eksamenskontoret henviste til A's og B's ret til at udtale sig om vurderingen, inden karakteren blev fastsat.

Ved skrivelse af 23. marts 1980 sendte A og B det humanistiske fakultets eksamenskontor deres bemærkninger til eksaminators og censors ny vurdering af deres speciale.

I skrivelse af 21. april 1980 indbragte A og B sagen for direktoratet for de videregående uddannelser og anmodede direktoratet om at meddele universitetet, at der med specialeudtalelsen af 24. oktober 1979 forelå en retligt bindende eksamensafgørelse, og at der ikke var hjemmel til at ophæve eksamensafgørelsen på grund af manglende individuelle bemærkninger om deres præstationer.

Den 5. maj 1980 modtog A og B kopi af eksaminators og censors påtegning af 15. april 1980 på den ny vurdering. Efter at censor og eksaminator havde modtaget A's og B's bemærkninger i skrivelsen af 23. marts 1980, havde de fastsat karakteren til 9.

I skrivelse af 7. maj 1980 indbragte A og B denne eksamensafgørelse for det humanistiske fakultet. Fakultetet forelagde klagen - for så vidt angik de spørgsmål, som A og B ikke i forvejen havde indbragt for direktoratet for de videregående uddannelser - for eksaminator og censor.

Det humanistiske fakultet meddelte i skrivelse af 9. juni 1980 A og B, at eksaminator og censor havde afvist deres klage.

I skrivelse af 16. juni 1980 anmodede A og B dekanen for det humanistiske fakultet om at få eksaminators og censors afgørelse indbragt for en ankekommission.

Studienævnet for dansk nedsatte herefter en ankekommission, som på sit møde den 21. august 1980 besluttede at fastholde karakteren 9 for henholdsvis A og B. Med skrivelse af 9. september 1980 orienterede det humanistiske fakultet A og B om ankekommissionens afgørelse.

I skrivelse af 18. december 1980 meddelte direktoratet for de videregående uddannelser A og B en afgørelse på deres klage i skrivelsen af 21. april 1980. Direktoratet havde under sagens behandling indhentet en udtalelse af 20. august 1980 fra det humanistiske fakultet og en udtalelse af 27. august 1980 fra rektor. Direktoratet fandt i det hele at måtte afvise A's og B's klage.

I skrivelse af februar 1981 indbragte A og B direktoratets afgørelse for undervisningsministeriet.

Efter forud indhentet udtalelse fra rektor og direktoratet for de videregående uddannelser meddelte undervisningsministeriet i skrivelse af 3. juni 1981 A og B, at ministeriet ligesom direktoratet i det hele måtte afvise deres klage.

I klagen til mig gjorde A og B gældende, at eksaminator og censor først meddelte dem en afgørelse om karakteren 10 for specialet, og at de havde ret til at bevare denne karakter. Den ændring i karakteren til 9, som senere blev foretaget, fandt A og B således uberettiget.

Til støtte herfor henviste A og B dels til den specialeudtalelse af 24. oktober 1979, som de den 6. november 1979 modtog fra censor og eksaminator, og hvorefter specialet fortjente at blive placeret på karaktertrinnet »meget god«, dels til B's telefonsamtale med eksaminator den 7. november 1979, hvorefter eksaminator meddelte, at hun og censor var enige om at bedømme specialet til karakteren 10. A og B havde ikke på noget tidspunkt grund til at tro, at den nævnte afgørelse om eksamenskarakteren

var fejlagtig. Ordlyden af konklusionen i den tilsendte vurdering svarede til en karakter inden for trinnet »meget god«.

Det forhold, at specialevurderingen ikke indeholdt individuelle bemærkninger om A's og B's respektive bidrag til afhandlingen, var efter deres opfattelse sædvanligt i de tilfælde, hvor eksaminator og censor var enige om, »at begge eksamenskandidater besidder kvalifikationer på samme niveau«. A og B gjorde derfor gældende, at afgørelsen om karakteren 10 ikke kunne annulleres på grund af vurderingens manglende individuelle bemærkninger. Det var derfor uberettiget, at fakultetskontoret ved skrivelsen af 5. december 1979 gav eksaminator og censor adgang til at foretage en ny vurdering af deres afhandling. A og B henviste i den forbindelse til, at afgørelsen om karakteren 10 i forhold til dem måtte betragtes som en begunstigende afgørelse, som de ikke havde grund til at betvivle rigtigheden af, og at de ikke havde klaget over det forhold, at specialeudtalelsen ikke indeholdt individuelle bemærkninger.

Endelig gjorde A og B gældende, at fakultetskontoret hverken i tidligere eller senere praksis havde håndhævet et tilsvarende krav om individuelle bemærkninger i vurderinger af specialer, der var udarbejdet af flere studerende. Det var A's og B's opfattelse, at kravet »er blevet opfundet til lejligheden på det tidspunkt, hvor fakultetet opdager, at eksaminator har begået ulovligheder ...«

I de udtalelser, som jeg i anledning af A's og B's klage indhentede, henviste myndighederne i det væsentlige til og henholdt sig til det, der var anført i myndighedernes tidligere afgørelser og udtalelser.

I den ovennævnte udtalelse i skrivelse af 25. februar 1980 til rektor anførte fakultetskontoret bl.a. følgende:

»...

Den originale vurdering indeholder kun vurderingen »god« samt den dermed korresponderende karakter 9, hvilket desuden bekræftes af eksaminators og censors redegørelser. Fakultetet finder derfor ingen grund til at betvivle hverken trinfastsættelse eller karakter.

Den omstændighed, at de studerende er blevet *vildledt*, kan, hvor beklagelig den i øvrigt er, ikke i sig selv begrunde, at specialeopgaven nu vurderes til »meget god«.

Det må parallelt med fejlagtige beslutninger i kollegiale organer gælde, at »hensynet til den begunstige- de næppe kan være tilstrækkeligt over for det afgørende synspunkt, at der reelt ikke er truffet nogen afgørelse af det pågældende indhold.« (C. Aa. Nørgaard: »Forvaltningsret - Sagsbehandling«, Kbh. 1972, pag. 195). Det ville da også have yderst betænkelige konsekvenser, hvis eksaminator ved at meddele sig til eksaminanden i realiteten uden hensyn til censors opfattelse kunne fastsætte karakteren for en prøve med bindende virkning.

Man må af det foranstående konkludere, at de studerende aldrig har fået den korrekte specialevurdering til udtalelse, og at dette nu må ske forud for fastsættelse af den endelige karakter.

Fakultetet har ikke tidligere stillet særlige krav til udformningen af vurderingen af gruppespecialer, men efter i efteråret 1979 at have undersøgt dette spørgsmål nærmere, er det fakultetets konklusion, at en vurdering af en gruppespecialeopgave skal indeholde en individuel vurdering af hver enkelt deltagende studerendes præstation, evt. i særlige slutafsnit på en større fællesvurdering...

I sin afgørelse i skrivelsen af 10. marts 1980, der er omtalt ovenfor, tilsluttede rektor sig fakultetets nævnte udtalelser.

I sin afgørelse i skrivelsen af 18. december 1980 anførte direktoratet for de videregående uddannelser bl.a., at

»forelæggelse af en vurdering for en eksaminand betyder ... ikke, at der herved skulle være stiftet nogen ret for eksaminanden til en bestemt karakter, men der er på dette tidspunkt ikke givet nogen karakter«. Direktoratet lagde til grund, »... at konklusionen »meget god«, som var anført i det eksemplar

af udtalelsen, der blev udsendt til (A og B), alene skyldtes en fejl fra eksaminators side i forbindelse med renskrivning og kopiering af udtalelsen.

Man må derfor allerede af denne grund afvise, at den - fejlagtigt udformede - specialeudtalelse, der udsendtes til (A og B) den 1. november 1979, skulle være ensbetydende med en gyldig karakterfastsættelse inden for karaktertrinnet meget god ...«.

Direktoratet fandt det i øvrigt »mindre hensigtsmæssigt, at der i en specialeudtalelse, som den her omhandlede, er oplyst noget om det karaktertrin, som den pågældende afhandling forventes placeret på«.

For så vidt angik kravene til udformningen af vurderinger af gruppespeciale tilsluttede direktoratet sig fakultetets ovennævnte udtalelse i skrivelsen af 25. februar 1980. Direktoratet var dog

»... opmærksom på, at der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt den i første omgang afgivne specialeudtalelse (af 24. oktober 1979), som ikke indeholdt nogen individuel vurdering, fortsat bør anses for gyldig. Afgørende herfor er, om den manglende individuelle bedømmelse må anses for en så væsentlig mangel, at den kan begrunde en annullation af bedømmelsen (vurderingen og karakteren).

En eventuel anerkendelse af den oprindelige specialeudtalelse ville dog kun kunne ske i den udformning, som udtalelsen rent faktisk fik fra bedømmernes side, men ikke i den fejlagtige udformning, som tilsendtes (A og B), idet direktoratet som ovenfor anført må lægge til grund, at den afsluttende konklusion i denne specialeudtalelse skulle være »god«.

Københavns universitet henholdt sig til, »... at der ved den første bedømmelse er forekommet en så væsentlig fejl, at det var nødvendigt at lade foretage en ny bedømmelse, som kunne opfylde de gældende krav om individuel bedømmelse af gruppespecialer.

Med hensyn til selve karakteren bemærkes, at da der ved både den første og den senere bedømmelse blev givet karakteren 9, kan der ikke anerkendes nogen anden karakter end denne for afhandlingen.

Man må således afvise (A's og B's) påstand om, at der skulle foreligge en retligt bindende karakterfastsættelse med karakteren 10 - svarende til vurderingen meget god.

...«

Undervisningsministeriet anførte i sin afgørelse, at ministeriet ligesom direktoratet måtte afvise, at A's og B's kopieksemplar af den foreløbige specialeudtalelse med et ved en fejltagelse anført karaktertrin skulle være ensbetydende med en gyldig karakterfastsættelse inden for dette karaktertrin.

Ministeriet fandt, »som universitetet og direktoratet, at det var en så væsentlig mangel, at specialeudtalelsen af 24. oktober 1979 ikke omfattede individuelle, vurderende udtalelser om (A's og B's) respektive bidrag til gruppespecialeafhandlingen, at det var med føje, at det humanistiske fakultet annullerede specialevurderingen og krævede, at den skulle erstattes af en, der indeholdt sådan individuel bedømmelse«.

Efter ministeriets opfattelse fremgik kravet om, at en individuel bedømmelse skal give sig udslag i den skriftlige vurdering, af bestemmelsen i § 13, stk. 8, 2. pkt., (i bekendtgørelsen om de humanistiske eksaminer) om kravet til affattelsen af en gruppespecialeafhandling, sammenholdt med bestemmelsen i § 13, stk. 6, om en skriftlig vurdering af afhandlinger.

Det humanistiske fakultet oplyste i en udtalelse i anledning af A's og B's klage til mig, at fakultetet havde ændret de standardskrivelser - som anvendtes ved fremsendelse af specialer til eksaminator og censor til bedømmelse - således, »at det nu tydeligt fremgår, at vurderingen af gruppespecialer skal omfatte en individuel bedømmelse af hver enkelt studerendes præstation ...«.

I en skrivelse til A og B udtalte jeg følgende:

»Efter min gennemgang af sagen må jeg lægge til grund, at det under hele sagsforløbet har været eksaminators og censors samstemmende opfattelse, at Deres specialeafhandling ved trinbedømmelsen måtte karakteriseres som »god« og ved gradbedømmelsen måtte vurderes til karakteren 9, og at det skyldtes en teknisk fejl, at De den 6. november 1979 modtog et eksemplar af eksaminators og censors

skriftlige vurdering, hvoraf det fremgik, at afhandlingen »... fortjener at blive placeret på karaktertrinnet »meget god«.

Om den retlige betydning af denne fejl og af, at (B) som følge heraf under telefonsamtalen med eksaminator den 7. november 1979 fik det bestemte indtryk, at karakteren var fastsat til 10, skal jeg bemærke følgende:

Det følger af forvaltningsrettens almindelige regler, at en forvaltningsafgørelse først bliver bindende, når den meddeles den, afgørelsen vedrører. Indtil da kan forvaltningsafgørelsen i forhold til den pågældende frit tilbagekaldes. Hvis der på et forvaltningsområde er foreskrevet en særlig form for forvaltningens afgørelse, gælder det samme, indtil afgørelsen er meddelt i den foreskrevne form.

Bekendtgørelsen om de humanistiske eksaminer synes i § 15, stk. 8, 2. pkt., at forudsætte, at karakteren for en mundtlig prøve meddeles mundtligt. Bekendtgørelsen indeholder derimod ikke udtrykkelige regler om formen for meddelelsen af karakteren for en skriftlig prøve, herunder for en specialeafhandling. For så vidt angår specialeafhandlinger, er det alene i bekendtgørelsens § 13, stk. 6, fastsat, at censor og eksaminator i fællesskab eller hver for sig skal udarbejde en skriftlig vurdering af afhandlingen, og at eksaminanden er berettiget til inden fastsættelsen af karakteren at få vurderingen forelagt med henblik på en eventuel drøftelse.

I den standardfølgeskrivelse, som fakultetskontoret anvendte ved fremsendelsen af Deres speciale til eksaminator og censor, er der imidlertid anført følgende om proceduren i forbindelse med fastsættelsen af karakteren for specialeafhandlingen og meddelelsen herom:

»Tilføjelser efter, at kandidaten har haft lejlighed til at fremsætte bemærkninger:

Hvis der ikke er fremsat bemærkninger:

»Ved udløbet af den ovenfor fastsatte frist (2 uger) havde kandidaten ikke fremsat bemærkninger til ovenstående vurdering, hvorefter karakteren fastsættes til XX«. Hvis der er fremsat bemærkninger: Enten »Under hensyn til de af kandidaten den (dato) fremsatte bemærkninger fastsættes karakteren til XX«, eller: »Under hensyn til de af kandidaten den (dato) fremsatte bemærkninger tilføjes følgende til ovenstående vurdering: ... Herefter fastsættes karakteren til XX«.

I følgeskrivelsen er det endvidere fastsat, at den endelige karakter skal dateres, underskrives af eksaminator og censor og fremsendes i original til specialebiblioteket og i kopi til kandidaten.

I overensstemmelse hermed hedder det i eksamensordningen for dansk (udgivet i 1975 og ajourført med rettelser til og med den 20. juni 1979) s. 43:

»Hvis du efter en periode på maksimalt 2 uger ikke har gjort nogen indvendinger mod censors og eksaminators udtalelse, betragtes den som accepteret. Den endelige karakter fremsendes til eksamenskontoret og indføres i eksamensprotokollen«.

På denne baggrund har jeg ikke grundlag for at kritisere, at undervisningsministeriet i sin afgørelse i skrivelsen af 3. juni 1981 tilsluttede sig direktoratets og universitetets afgørelse, hvorefter De ikke på noget tidspunkt gyldigt havde fået karakteren 10.

Jeg bemærker herved, at det forhold, at De den 6. november 1979 i henhold til bekendtgørelsens § 13, stk. 6, fik tilsendt et eksemplar af eksaminators og censors (principielt foreløbige) vurdering, hvoraf det (fejlagtigt) fremgik, at afhandlingen ved trinbedømmelsen var karakteriseret som »meget god«, ikke kan anses for eller sidestilles med en bindende meddelelse af en eksamenskarakter på mindst 10 (svarende til det angivne karaktertrin), og at eksaminators tilkendegivelser om karakterfastsættelsen under telefonsamtalen den 7. november 1979 ikke kan tillægges selvstændig retlig betydning. Jeg henviser herved til, at der for meddelelse af karakteren for en specialeafhandling må anses for foreskrevet den særlige form, at karakteren meddeles eksaminanden ved, at denne får tilsendt en kopi af den endelige

vurdering, som i original med censors og eksaminators underskrift fremsendes til specialebiblioteket (og indføres i eksamensprotokollen).

Den første bedømmelsesprocedure var dog behæftet med følgende fejl:

1) en *kontradiktionsfejl* ved, at De ikke inden karakterfastsættelsen fik lejlighed til at fremsætte bemærkninger til eksaminators og censors vurdering med den korrekte konklusion, d.v.s. »god«,

2) en *bekendtgørelsesfejl* ved, at De ikke som foreskrevet fik tilsendt en kopi af den påtegning om karakteren 9, som eksaminator og censor påførte vurderingen den 12. november 1979, og som blev indsendt til fakultetets eksamenskontor, og

3) enten (alene)

a) en *formfejl* ved, at den skriftlige vurdering ikke indeholdt bemærkninger om den individuelle vurdering af Deres præstationer, som eksaminator og censor i realiteten havde foretaget, eller (tillige)

b) en *reel fejl* ved, at eksaminator og censor havde undladt at foretage en individuel bedømmelse af Deres respektive præstationer.

Om disse fejl skal jeg indskrænke mig til at bemærke følgende:

Jeg må forstå, at fakultetet ikke tidligere havde stillet særlige krav til udformningen af vurderingen af gruppespecialer, men at man - efter i efteråret 1979 at have overvejet dette spørgsmål nærmere - havde besluttet, at vurderingen af sådanne afhandlinger skulle indeholde en individuel bedømmelse af hver enkelt deltagende studerendes præstation. Siden er dette krav blevet fremhævet i den standardfølgeskrivelse, som fakultetskontoret anvender ved fremsendelsen af specialeafhandlinger til eksaminator og censor.

På denne baggrund finder jeg ikke, at fakultetet uden forud indhentet udtalelse fra eksaminator og censor havde fornødent grundlag for i skrivelsen af 5. december 1979 i anledning af Deres klage at anmode om udarbejdelse af en ny bedømmelse indeholdende en sådan individuel vurdering, og jeg finder heller ikke, at der i det nu foreliggende materiale er tilstrækkeligt sikkert grundlag for at afgøre, hvorvidt der alene var tale om en formfejl, som efter min opfattelse ikke i sig selv kunne begrunde iværksættelse af en ny bedømmelsesprocedure, eller (tillige) en reel fejl.

Jeg har gjort det humanistiske fakultet, rektor, direktoratet for de videregående uddannelser og undervisningsministeriet bekendt med min opfattelse, men finder ikke herudover grundlag for at foretage videre vedrørende dette forhold.

Jeg har herved lagt vægt på, at kontradiktionsfejlen under alle omstændigheder måtte medføre, at de afsluttende faser af bedømmelsesproceduren måtte gå om, og at den individuelle bedømmelse af Deres respektive præstationer ikke medførte en lavere karakter end den oprindeligt meddelte. Jeg henviser i denne forbindelse til princippet i § 7, stk. 4, i undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 635 af 13. december 1979 (med senere ændringer) om visse forhold i forbindelse med censorers medvirken ved bedømmelse af eksaminer på de højere uddannelsesinstitutioner; efter denne bestemmelse kan der kun ske »en lavere bedømmelse end den oprindelig givne, hvis denne er åbenbart i strid med gældende retsregler, der er almindeligt bekendtgjort på institutionen«.

...«